

^१वायकः-यिका, ^२वायकः-यिका, ^३विवासकः-सिका, ^४वावायकः-यिका ;

वाता-त्री, वाययिता-त्री, विवासिता-त्री, वावायिता-त्री ;

^५वयन्-न्ती, वाययन्-न्ती, विवासन्-न्ती ;—

इत्यादीनि सर्वाण्यपि रूपाणि भौवादिकक्रायतिवत् (263) ज्ञेयानि । ^६तन्तुवायः,

^७प्रवाणी-निष्प्रवाणिः, ^८उतम्-उतः-उतवान्, प्रोतः, ^९प्रवयणम्, उत्वा,

^{१०}प्रवाय, ^{११}ऊतिः, ^{१२}विः=पक्षी, वेमा । ^{१३}आवायः, ^{१४}पटोत् ।

1. 'आदेच उपदेशे—' (6-1-45) इत्याकारः । 'आतो युक्—' (7-3-33) इति युगागमः ।

2. ण्यन्ते सर्वत्रादन्तलक्षणपुगपवादः 'शाच्छासाह्वाव्याघ्रेषां युक्' (7-3-37) इति युगागमः ।

3. धातोरनिदत्वात् रूपाण्येवम् । सञ्चन्तेऽभ्यासस्येकारः ।

4. यङन्ते सर्वत्र औपदेशिकस्य एकारस्य आकार इति विशेषः । नच वाच्यम् । 'ग्रहिज्यावयि—' (6-1-16) इत्यनेन यङन्ते ङित्वात् कथं न सम्प्रसारणमिति ; यतोऽत्र 'वयि' ग्रहणात् 'वेजो वयिः' (2-4-41) इति प्राप्तस्य वय्यादेशविशिष्टस्य वेज एव ग्रहणम् ; न त्वस्येति यङन्ते ङित्वेऽपि प्रत्ययस्य न सम्प्रसारणमिति ज्ञेयम् । कृत्वादिविषु तु यजादित्वात् सम्प्रसारणमिति विशेषः ।

5. '—अशिति' (6-1-45) इत्युक्तत्वात् शतरि न आकारः । अयादेशः ।

6. तन्तून् वयति इति तन्तुवायः । 'ह्वावामश्च' (3-2-2) इति कर्मणि उपपदे अण् प्रत्ययः । 'आतोऽनुपसर्गे कः' (3-2-3) इत्यस्यापवादः । 'आत्वभाविन एजन्तात् आकारान्तनिमित्तकः ।' [(6-1-45)]

प्रत्ययो ज्ञाप्यते सर्वो 'ह्वावामश्च' (3-2-2) ल्यणा पुनः ॥ इति पदमञ्जरी
7. नवं वासः प्रवयन्त्यस्यामिति प्रवाणी तन्तुवायशलाका । 'ल्युट् च' (3-3-115) इति अधिकरणे ल्युट् । ङित्वात् स्त्रियां ङीप् ।

8. निष्ठायाम् 'वचिस्त्वपियजादीनाम् किति' (6-1-15) इति सम्प्रसारणे, पूर्वरूपे च रूपमेवम् । एवं क्त्वाप्रभृतिष्वपि ज्ञेयम् ।

9. प्रवयणम् इत्यत्र ल्युट् । 'कृत्यचः' (8-4-29) इति णत्वम् ।

10. 'न ल्यपि' (6-1-49) इति सम्प्रसारणनिषेधः ।

11. 'ऊतियूति—' (3-3-97) इति क्तिञन्तो निपातितः । ऊतिः=वयनम्—इति क्षीरस्वामी । काशिकादिषु तु अवतेरुठि स्वरार्थं निपाततम् इत्युक्तम् ।

12. 'वेजो ङित्' (द. उ. 1-62) इति इण्प्रत्ययः । प्रत्ययस्य ङित्वात् ङित्प्रत्ययः ।
13. 'वेजो ङीङ्—वयतीति विः पक्षी ; तन्तुवायो वा ।

13. 'अवहाराधारावायानामुपसंख्यानम्' (वा. 3-3-122) इति आहपूर्वकादस्मात् घापवादो घञ् । आवयन्ति अस्मिन् इति आवायः=तन्तुवायवाटिका ।

14. पटं वयतीति पटोत् । 'क्लिप् च' (3-2-76) इति क्लिप् । सम्प्रसारणे पूर्वरूपे च 'ह्रस्वस्य पिति कृति—' (6-1-71) इति तुक् । इति प्रक्रियासर्वस्वम् ।